

សុទ្ធកថាបើក

របស់សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និង ជាសហប្រធាននៃកិច្ចប្រជុំកំពូលមេគង្គ- ឡានរាង លើកទី ២

២០២២ ៖ ០៩ ០៩ ០៩

- **ឯកឧត្តម លី វិណាង នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន និង ជាសហប្រធាននៃកិច្ចប្រជុំ;**
- **ឯកឧត្តមប្រមុខរដ្ឋាភិបាលនៃបណ្តាប្រទេសទន្លេមេគង្គ;**
- **ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, លោក, លោកស្រី ជាទីមេត្រី !**

ជាបឋម, តាងនាមឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាល និង ប្រជាជនកម្ពុជា, ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅ ជូន ចំពោះឯកឧត្តម, លោកជំទាវគ្រប់រូប, ដែលអញ្ជើញមកដល់រាជធានីភ្នំពេញ ដើម្បីចូលរួមកិច្ចប្រជុំកំពូលមេគង្គ- ឡានរាង លើកទី ២ ។ ខ្ញុំចាំបាច់ថា នៅពេលយើងជួបគ្នានៅក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលលើកទី ១ នៅសានយ៉ា (Sanya) ខូបានលើកឡើងថា ពាក្យ «សានយ៉ា» ស្រដៀងទៅនឹងពាក្យខ្មែរថា «សន្យា» ។ កងនយនេះ, យើងអាចនិយាយ ដោយប្រៀបធៀបបានថា «សេចក្តីថ្លែងការណ៍សានយ៉ា» ជាការសន្យាដុះឡើងមួយដោយប្រទេសទាំង ៦ នៃទន្លេ មេគង្គថា នឹងខិតខំធ្វើឱ្យយន្តការអនុតំបន់ដែលទើបនឹងកើតមកថ្មីនេះ អាចកាយទៅជាគម្រោងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ពេញលេញ និង នាំមកនូវសន្តិភាព, សន្តិសុខ, កំណើនសេដកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និង វិបុលភាព សម្រាប់ តំបន់របស់យើង ។ ថ្ងៃនេះ, យើងអាចយល់ស្របទាំងអស់គ្នាថា «ការសន្យាសានយ៉ា» នេះ ត្រូវបានរក្សាយ៉ាង ហ្មត់ចត់ ។

ខណៈនេះ, យើងកំពុងជួបគ្នានៅរាជធានីភ្នំពេញ ដែលមានទន្លេមេគង្គហូរឆ្លងកាត់, យើងអាចមើលឃើញ និង វាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះកម្លាំង និង អំណាចដ៏មហិមាទន្លេនេះ ក្នុងការជួយគាំទ្រដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជា- ពលរដ្ឋរាប់លាននាក់ រស់នៅតាមបណ្តោយនៃដងទន្លេនេះ ។ ពិតណាស់, តាមលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រ, ទន្លេនេះ បាន ភ្ជាប់ប្រទេសរបស់យើងជាមួយគ្នា; ប៉ុន្តែ ជាក់ស្តែងលើសពីការតភ្ជាប់ជារូបវន្ត, ទន្លេនេះ បានជំរុញយើងឱ្យបង្កើត វាសនារួមគ្នាប្រកបដោយមិត្តភាព, ភាពជាអ្នកជិតខាងល្អ, សន្តិភាព និង វិបុលភាព ។ សួរតីនេះ បានជំរុញលើក ទឹកចិត្តយើងទាំងអស់គ្នាឱ្យប្រើប្រាស់ថាមពលនេះ ដើម្បីប្រែក្លាយ «ការសន្យាសានយ៉ា» ឱ្យទៅជាការពិត ។ ហេតុ នេះ, កម្ពុជាមានមោទនភាព និង ពិតជាមានកិត្តិយស ក្នុងការទទួលរៀបចំកិច្ចប្រជុំនៅពេលដល់ខាន់មួយនេះ ដែលយើងនឹងផ្តល់ជូនដំណាក់កាលចម្រើនថ្មីថ្មោងថ្មី ទៅជា «ដំណាក់កាលវិវត្តន៍លាស់» ដែលត្រូវបាន កំណត់ដោយរបៀបវារៈប្រកបដោយមហិចតាវនៃភាពជាដៃគូ និង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ។

ឯកឧត្តមសហប្រធាន, ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អស់លោក, លោកស្រី !

សម្រាប់កម្ពុជា, កិច្ចប្រជុំថ្នាក់ដឹកនាំលើកទី ២ នេះ មានន័យជ្រាលជ្រៅណាស់ ហើយមិនមែន ជារឿង ចៃដន្យនោះទេ ដែលយើងបានជ្រើសរើសយកប្រធានបទ «**ទន្លេរបស់យើង: ដើម្បីសន្តិភាព និង ការអភិវឌ្ឍ ប្រកបដោយចីរភាព**» ។ **សន្តិភាពប្រកបដោយនិរន្តរភាព និង ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពយូរអង្វែង**

ត្រូវតែអត្តិភាព និង ដំណើរទៅមុខជាមួយគ្នា ។ យើងមិនអាចមើលរំលងចំណុចទាំងពីរនេះបានទេ ។ ក្នុងពេលដែលភាពមិនច្បាស់លាស់ក្នុងតំបន់ និង ពិភពលោក កំពុងផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងឆាប់រហ័ស, ទាំងផែនការយោបាយ និង សេដ្ឋកិច្ច, តំបន់មេតង្គរបស់យើង នឹងក្លាយជាតំបន់ដែលនឹងត្រូវឆ្លងកាត់ការសាកល្បងជាថ្មីម្តងទៀត ។ យើងមិនត្រូវភ្លេចទេថា នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រកន្លងផុតទៅមិយូរប៉ុន្មាន, តំបន់របស់យើងត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញខេចខ្ចី ដោយសារសង្គ្រាម និង ការប្រកួតប្រជែងនៃមនោគមវិជ្ជា ។ សម្រាប់កម្ពុជា, ខ្ញុំផ្ទាល់នៅតែមានការចងចាំដ៏ជួរចត់អំពីការជ្រៀតជ្រែកពីខាងក្រៅ ដែលបណ្តាលឱ្យមានចលាចល និង ភាពវឹកវរ ដែលបានបំផ្លាញសន្តិភាព និង ស្ថិរភាពរបស់យើង ហើយបានរារាំងដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់យើងអស់ពេលជាច្រើនទសវត្សរ៍ ។

បទពិសោធន៍នៃតំបន់របស់យើង បានបញ្ជាក់ប្រាប់យើងច្បាស់ថា យើងអាចសម្រេចបាននូវសន្តិភាពពេញលេញ តាមរយៈការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក ចំពោះបូរណភាពដែនដី និង អធិបតេយ្យភាពរបស់ផងគ្នា ហើយមិនជ្រៀតជ្រែកកិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់គ្នាទៅវិញទៅមក ។ ចំណុចនេះពិតជាមានសង្គតិភាពជាមួយតម្លៃនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេតង្គ- ឡានឆាង ដែលប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍នៃមតិឯកច្ឆន្ទ, សមភាព, ការពិគ្រោះយោបល់ និង ការសម្របសម្រួលគ្នាទៅវិញទៅមក, ការស្ម័គ្រចិត្ត, ការចូលរួមជាមួយគ្នា និង ផលប្រយោជន៍រួម ព្រមទាំងការគោរពចំពោះធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ និង ច្បាប់អន្តរជាតិ ។ គុណតម្លៃទាំងនេះ បានចូលរួមកសាងតំបន់របស់យើង បានយ៉ាងល្អក្នុងបំណងប្រាថ្នាសែងរក «សន្តិភាព និង ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព» ។

ឯកឧត្តមសហប្រធាន, ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អស់លោក, លោកស្រី !

ខ្ញុំសង្ឃឹមថា អ្នកទាំងអស់គ្នាពេញចិត្តនឹងការតាំងពិព័រណ៍ស្តីពីសមិទ្ធផលជាក់ស្តែងនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេតង្គ- ឡានឆាង ។ ខ្ញុំពិតជាស្ញើចសរសើរចំពោះល្បឿន និងវឌ្ឍនភាពនៃការអភិវឌ្ឍកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេតង្គ- ឡានឆាងរបស់យើង ។ ទន្ទឹមនេះដែរ, ខ្ញុំសូមកត់សម្គាល់ដោយពេញចិត្តថា នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសមេតង្គ- ឡានឆាង លើកទី ៣ ដែលត្រូវបានរៀបចំកាលពីខែមុននៅ **ទីក្រុងកាលី** គម្រោងចំនួន ១៣២ ត្រូវបានអនុម័តជាគម្រោងដំណាក់កាលទី ១ គាំទ្រដោយមូលនិធិពិសេសនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេតង្គ- ឡានឆាង ឆ្នាំ ២០១៧ និង បញ្ជីគម្រោងផ្សេងទៀតនៃមូលនិធិពិសេសកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេតង្គ- ឡានឆាង ដែលមានគម្រោងចំនួន **២១៩** កំពុងត្រូវបានដាក់ស្នើសម្រាប់ការវាយតម្លៃ ។ ច្បាស់ណាស់ថា នេះ គឺជាលក្ខណៈពិសេសជាក់ស្តែងមួយរបស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេតង្គ- ឡានឆាង ដែលជា **យន្តការផ្អែកលើគម្រោង/កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ** ហើយមិនមែនគ្រាន់តែជា **វេទិកាពិភាក្សានោះទេ** ។

រហូតមកដល់ពេលនេះ យើងបានពូកផ្តុំឆន្ទៈនយោបាយរបស់យើង, យើងបានរួមបញ្ចូលកម្លាំងសេដ្ឋកិច្ចរបស់យើង, យើងបានទាញយកផលប្រយោជន៍ពីតំបន់របស់យើង ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍប្រទេសរបស់យើងរៀងៗខ្លួន និង ពង្រឹងកំណើននៃអនុតំបន់របស់យើង ក្នុងស្មារតីនៃមាតិកាពិសេសកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេតង្គ- ឡានឆាងរបស់យើង ដែលស្របទៅនឹងមាតិកាអាស៊ានដ៏ល្បីល្បាញរបស់យើង ។ យើងបានរកឃើញនូវវិធីសាស្ត្ររួម ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីផ្នែកសំខាន់ ៣ នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេតង្គ- ឡានឆាង ស្របជាមួយសសរស្តម្ភចំនួន ៣ របស់សហគមន៍អាស៊ាន ។ នោះហើយជាមូលហេតុជំរុញឱ្យយើងសម្រេចបានយ៉ាងលឿន នូវការបង្កើតយន្តការកិច្ចសហ-

ប្រតិបត្តិការមេតង្គ-ឡានឆាង ដែលដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការគាំទ្រផលប្រយោជន៍របស់បណ្តាប្រទេសទន្លេមេតង្គ ដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍ជាអតិបរមាពីសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ជាពិសេសជាមួយប្រទេសចិន ដែលជា អ្នកគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងដល់ការធនាគារហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន និង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការពហុភាគីសកលលោក ។

ជាមួយនឹងជំនឿដ៏រឹងមាំនេះ, ខ្ញុំសូមប្រកាសបើកកិច្ចប្រជុំថ្នាក់ដឹកនាំកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេតង្គ-ឡាន- ឆាង លើកទី ២ ហើយខ្ញុំរង់ចាំការចូលរួមចំណែកដ៏សកម្មរបស់ឯកឧត្តមគ្រប់រូប ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវជោគជ័យនៃ កិច្ចប្រជុំរបស់យើងនាថ្ងៃនេះ ។ សូមអរគុណ !

****+****